

Samarbejdsguide – skoler og kulturinstitutioner i den nye folkeskolereform

I august 2014 træder en ny folkeskolereform i kraft.

Folkeskolereformen er en læringsreform. De overordnede mål er, at alle elever bliver så dygtige, de kan, og at eleverne trives i en mere motiverende og varieret skoledag. Ét af midlerne til det er, at skoler og kulturinstitutioner i højere grad end i dag samarbejder om undervisning og supplerende aktiviteter i løbet af skoledagen. Skoler og kulturinstitutioner har tradition for et langt og godt samarbejde med hinanden. De gode samarbejder, skal nu udbredes, så sammenhængen mellem skoler og kulturinstitutioner bliver endnu stærkere.

Københavns Kommune har derfor lavet denne samarbejdsguide, som skal gøre det lettere for skoler og kulturinstitutioner at indgå nye samarbejder. Samarbejdsguiden har kulturinstitutioner som primær målgruppe, men andre kulturudbydere kan med fordel læse med. Guiden vil blive justeret i takt med, at der indhentes mere erfaring på området.

Hvad siger reformen?

Åben Skole

Skolerne skal i højere grad åbne sig over for det omgivende samfund. Der skal skabes en større inddragelse af det lokale idræts-, kultur- og foreningsliv i skolen. Samarbejdet skal styrke barnets læring og trivsel og medvirke til, at eleverne er bekendt med mulighederne for et aktivt kultur- og fritidsliv. Eleverne får mulighed for at deltage i aktiviteter og samværsformer, der fremmer den enkeltes alsidige udvikling, selvstændighed og evne til at indgå i forpligtende relationer og fællesskaber.

I København er Åben Skole et vigtigt element i reformen. I kommunens mål og rammer for reformen lægges op til, at skolerne åbner sig for inputs udefra og læring uden for skolens fysiske rammer. Det skal være med til at fremme den lokale sammenhængskraft. Den enkelte skole vælger selv, hvordan der arbejdes med Åben Skole inden for den kommunale ramme og ift. de muligheder, der er lokalt. Det eneste lovkrav er, at skolerne skal samarbejde med musikskolen i deres lokalområde.

Hvordan samarbejde?

Den nye skolereform lægger op til, at der indgås et tættere forpligtende samarbejde, hvor kulturmedarbejdere og skolelærere i fællesskab forbereder kulturaktiviteter for eleverne. Det kan være alt fra opsætning af et teaterstykke til højtlesning eller graffitiværksted. Det er væsentligt, at den kulturelle aktivitet hænger sammen med fagets og elevernes læringsmål og knytter an til den øvrige læring i skolen.

Samarbejdet mellem skoler og kulturinstitutioner kan ske flere steder:

- I den fagspecifikke undervisning (dansk, engelsk, musik mv.), hvor kulturudbydere alene eller i samarbejde med lærerne kan bidrage til de faglige forløb og elevernes faglige læring.
- I den understøttende undervisning, som skal understøtte elevernes læring i fagene, men hvor undervisningen er anderledes og praksisnær.
- På kulturinstitutionen, hvor eleverne inviteres til at besøge biblioteket, museet eller kulturhuset som en del af et undervisningsforløb.

Indhold, varighed og karakteren af samarbejdet afhænger af skolen og kulturinstitutionens ønsker og muligheder. Det anbefales, at skolens personale inddrages aktivt i både planlægning og afvikling af samarbejdsaktiviteterne. For det første kender de børnene og kan derved sikre særlige hensyn ift. elevernes forudsætninger. For det andet kan det opkvalificere lærerne inden for den pågældende aktivitet.

Undervisning

A: Introduktion

Kulturudbyderen står for de første undervisningsgange som startskuddet til et længerevarende forløb.

Formål: At motivere elever til mere engageret deltagelse i undervisningsforløb og skabe indsigt i muligheder for at fortsætte aktiviteten i fritiden.

B: Læringsforløb

6-8 ugers forløb, hvor en kulturudbyder varetager undervisningen. Formål: At forbedre elevernes faglighed – både primæraktivitet (fx læsning) eller relateret aktivitet (fx performanceteater som ramme om temaet kropsbevidsthed), øge kendskabet til aktiviteten og skabe personlig kontakt til en person fra kulturinstitutionen.

C: Længerevarende forløb

Længerevarende forløb, hvor udvalgte klasser eller elevgrupper indgår i et kontinuerligt læringsforløb varetaget af en kulturinstitution. Formål: At elever fordyber og dygtiggør sig i aktiviteter, som enten er meget krævende eller som medvirker til en alsidig udvikling af eleven, som fx performance og kreativitet.

Hvad med økonomien?

Børne- og Ungdomsudvalget har afsat 4 millioner pr. år i to år til indkøb af eksterne læringstilbud, så disse bliver gratis for skoler at benytte. Hvis kulturinstitutionerne har eksterne læringstilbud til de københavnske skoler, kan de kontakte Børne- og Ungdomsforvaltningens projektleder på Åben Skole; Claus Poulsen

Hvad kan kulturinstitutionerne gøre?

- Overveje hvor kulturen kan spille ind i den overordnede læringsdagsorden
- Kontakte den enkelte skole for at få adgang til undervisningsmaterialer og fagsystemer, som kan inspirere til temaer og læringsforløb
- Kontakte den enkelte skole for at finde ud af, hvornår de helst vil have kulturelle tilbud ift. planlægningen af undervisningen
- Forstå og sætte sig ind i lærernes årshjul for undervisning
- Tilbyde kulturaktiviteter, som nemt kan inkorporeres i et læringsforløb
- Give lærerne en kulturel redskabskasse, hvor de har mulighed for at vælge flere indgange til kulturelle aktiviteter og oplevelser
- Gå ind på Undervisningsministeriets hjemmeside: www.uvm.dk og søg på fælles mål og trinmål for at få indblik i, hvordan kulturaktiviteter kan passe ind skolens fag.

Hvad kan skolerne gøre?

- Invitere de lokale kulturinstitutioner til temamøder og planlægningsmøder, når skoleåret skal planlægges
- Invitere de lokale kulturaktør til at anvende skolens faciliteter
- Besøge de lokale kulturinstitutioner

Det gode samarbejde

Der har været en naturlig og lang tradition for samarbejde mellem skoler og kulturinstitutioner. I København er der mange gode samarbejder, som selvfølgelig skal fortsætte. Mange af disse samarbejder, er opbygget gennem mange år og er båret af de relationer, der er skabt lokalt. Med reformen forpligtes skolerne til at åbne sig op for det omgivende samfund. Det giver nye samarbejdsmuligheder, og det kan derfor være en god ide at formalisere og udvide eksisterende samarbejde.

Samarbejder mellem skoler og kulturinstitutioner skal skabe forståelse og refleksion for alle involverede. De skal bygge på lyst og en fælles forståelse af den merværdi, det giver børnene og samarbejdspartnerne. Hvad er der i det for skolerne og børnene, og hvad er der i det for kulturinstitutionerne. Både skole og kulturinstitution skal afklare, hvad formålet med samarbejdet er. Her er en række gode råd til etablering af et godt samarbejde for begge parter:

Kriterier	Gode råd
Klart formål og mål	<ul style="list-style-type: none">• Ret fokus på kvaliteten i undervisningen samt elevernes læring og trivsel• Nedskriv tydeligt formål og målbare mål<ul style="list-style-type: none">- for skolen i tilknytning til fag og folkeskolens formål- for kulturinstitutionen i tilknytning til aktivitet og ønsket refleksion
Værdiskabende for begge parter	<ul style="list-style-type: none">• Skab åbenhed om hvad skolen og kulturinstitution hver især ønsker at opnå med samarbejdet• Find fælles formål med barnet i centrum
Baseret på gensidig forventningsafstemning	<ul style="list-style-type: none">• Lav en indledende forventningsafstemning med rolle- og ansvarsfordeling
Forberedt i fællesskab	<ul style="list-style-type: none">• Afsæt tid til fælles dialog om idéudvikling, planlægning og afvikling af samarbejdsprojektet
Økonomiafklaring	<ul style="list-style-type: none">• Lav en klar aftale om honorering af kulturinstitutionen og om dækning af evt. udgifter til transport, materialer m.m.
Faciliteter	<ul style="list-style-type: none">• Undersøg de lokale muligheder og udfordringer mht. brug af faciliteter før afklaring af projektets indhold og tidspunkt
Velorganiseret og koordineret	<ul style="list-style-type: none">• Koordiner og detailplanlæg forløbet, så der er sikret god og effektiv udnyttelse af ressourcer hos begge parter
Har ledelsens opmærksomhed og opbakning	<ul style="list-style-type: none">• Inddrag ledelsen på skolen og på kulturinstitutionen for at sikre en vedvarende høj kvalitet i samarbejdet. Ledelsen kan støtte samarbejdspartnerne i realiseringen og bistå med at løse eventuelle hindringer undervejs
Forældreinddragelse	<ul style="list-style-type: none">• Orienter forældre om samarbejdets karakter og indhold, samt børnenes muligheder for at fortsætte kulturaktiviteten efter skoletid
Evaluering	<ul style="list-style-type: none">• Følg op på samarbejdsprojektet med evaluering af opstillede mål og overvejelser om evt. videreførelse af samarbejdet.

Hvor kan jeg finde hjælp?

Samarbejderne skal være lokalt forankret med skolerne som omdrejningspunkt. Både Kultur- og Fritidsforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen ønsker at hjælpe samarbejder godt på vej med information og rådgivning. Skoler og kulturinstitutioner kan hente inspiration på Kultur- og Fritidsforvaltningens intranetside: <http://kff.kkintra.kk.dk/indhold/folkeskolereform>

Foruden denne samarbejdsguide ligger her blandt andet også følgende dokumenter:

- Katalog med eksempler på samarbejde mellem skoler og foreninger
- Katalog med eksempler på samarbejde mellem skoler og kulturinstitutioner
- Samarbejdsguide til skoler og foreninger

Københavns Kommune opretter derudover en søgeportal for skoler med ønske om at samarbejde med eksterne parter. Portalen går i luften d. 20. maj 2014.

For personlig kontakt i forvaltningerne henvises til:

Børne- og Ungdomsforvaltningen: Helle Dysseholm, bs5l@buf.kk.dk

Børne- og Ungdomsforvaltningen: Claus Poulsen, claupe@buf.kk.dk

Kultur- og Fritidsforvaltningen: Rikke Skovfoged, xy2v@kff.kk.dk

Der kan findes yderligere inspiration her:

www.skoletjenesten.dk

www.emu.dk/omraade/gsk

www.uvm.dk/Den-nye-folkeskole/En-laengere-og-mere-varieret-skoledag/Den-aabne-skole

www.billedskolen.kk.dk/forsiden

www.musikskolen.kk.dk

www.copenhagenkids.dk

